



**Broj: I-OP-1-352/11**

**Dana: 22.06.2011.**

**Novi Sad**

## **POKRAJINSKI SEKRETARIJAT ZA OBRAZOVANJE, UPRAVU I NACIONALNE ZAJEDNICE**

**Novi Sad**

**Bulevar Mihajla Pupina 16**

Pokrajinskom ombudsmanu dana 13.05.2011. godine predstavkom se obratila I. M. iz Sente, zbog toga što smatra da su joj u postupku po raspisanom konkursu za izbor direktora Senćanske gimnazije u Senti aktom Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice i aktima Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine, povređena ljudska prava.

Podnositeljka predstavke ukazala je na činjenicu da je Školski odbor Senćanske gimnazije dva puta raspisivao konkurs za izbor direktora ove ustanove, a da izbor ni po jednom konkursu nije izvršen, jer Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine oba puta nije dao prethodnu saglasnost za izbor Ildiko Mariaš, zbog čega ni pokrajinski sekretar nije dao saglasnost na odluku Školskog odbora o njenom izboru. Nakon okončanog konkursa neizborom direktora, Pokrajinski sekretar je postavio vršioca dužnosti.

Pokrajinski ombudsman je od Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice zatražio izjašnjenje na navode iz predstavke jer je našao da okolnosti slučaja i dokazi koji su podneti dovode do uverenja da je moguće da je u radu ovog sekretarijata kao i u radu Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine došlo do nepravilnosti koje predstavljaju povredu ljudskih prava.

Pokrajinski ombudsman svoju nadležnost za postupanje zasniva na članu 1 Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu ("Službeni list APV", br. 23/2002, 5/2004 i 16/2005 i 18/2009), koja uređuje da se Pokrajinski ombudsman kao nezavisan i samostalan organ, stara o zaštiti i unapređenju ljudskih prava i sloboda svakog lica zajemčenih Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, zakonom i propisima Autonomne Pokrajine Vojvodine, imajući u vidu da nacionalni saveti vrše javna ovlašćenja i to na osnovu člana 75 Ustava Republike Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 98/2006) koji pripadnicima nacionalnih manjina garantuje pravo da putem kolektivnih prava neposredno ili preko svojih predstavnika, učestvuju u odlučivanju ili sami odlučuju o pojedinim pitanjima vezanim za svoju kulturu, obrazovanje, obaveštavanje i službenu upotrebu jezika i pisma, u skladu sa zakonom, te člana 1 stav 2 Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009) koji uređuje pitanje uspostavljanja instrumenata kojima se obezbeđuju i štite posebna prava nacionalnih manjina na samoupravu u oblasti obrazovanja, upotrebe jezika, informisanja i kulture i



obrazuju se ustanove radi olakšavanja učešća manjina u vlasti i u upravljanju javnim poslovima, kao i člana 19 stav 7 ovog zakona koji uređuje da savet predstavlja nacionalnu manjinu u oblasti službene upotrebe jezika, obrazovanja, informisanja na jeziku nacionalne manjine i kulture, učestvuje u procesu odlučivanja ili odlučuje o pitanjima iz tih oblasti i osniva ustanove iz ovih oblasti.

Ombudsman je pokrenuo postupak i zbog toga što je našao da ne postoji pravno sredstvo za otklanjanje povrede na koju podnosilac ukazuje.

Nakon završetka istrage utvrđeno je da su Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine i Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice učinili nepravilnost u radu, jer:

1. Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine u oba postupka po raspisanim konkursima za izbor direktora Senčanske gimnazije postupio je suprotno Zakonu o nacionalnim savetima nacionalnih manjina ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009) koji u članu 12 stav 1 tačka 5 uređuje da u ustanovama u kojima se u većini odeljenja obrazovno-vaspitni rad izvodi na jeziku nacionalne manjine ili za koje je utvrđeno da su od posebnog značaja za nacionalnu manjinu, nacionalni savet daje prethodnu saglasnost za izbor direktora ustanova.

Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine u postupku po prvom konkursu doneo je rešenje o tome da se *odbija davanje prethodne saglasnosti kandidatu I. M.* (Ev.broj MNT:IX - 1314/2010 od 17.9.2010.), a po zahtevu po ponovljenom konkursu, rešenje da se *ne daje prethodna saglasnost kandidatu I. M.* (Ev.broj MNT -318/K/2011-O/118/1-Z/16/14 od 25.3.2011.). Obrazloženja oba rešenja ukazuju da je davanje prethodne saglasnosti kandidatu odbijeno, odnosno prethodna saglasnost nije data, pre svega *zbog nezakonitog načina imenovanja članova školskog odbora*, pri čemu Nacionalni savet dovodi u pitanje i mogućnost izbora I. M. i zbog toga što je i sama član školskog odbora.

Nakon što se Školski odbor obratio Nacionalnom savetu za davanje prethodne saglasnosti za izbor kandidata za koga se Odbor opredelio, nacionalni savet je bio obavezan da se izjasni u vezi sa zahtevom, a izjašnjenje podrazumeva i adekvatno obrazloženje, iz kojih razloga nacionalni savet daje odnosno ne daje saglasnost za izbor određenog kandidata. Podrazumeva se da se prilikom razmatranja zahteva moglo raspravljati i izjasniti se samo o podobnosti kandidata, a Nacionalni savet nije bio ovlašćen da donošenje rešenja o prethodnoj (ne)saglasnosti vezuje za pitanje izbora organa koji je odlučivao, odnosno da donese *rešenje o odbijanju davanja prethodne saglasnosti i rešenje o nedavanju prethodne saglasnosti sa obrazloženjem da se prethodna saglasnost ne daje zbog nezakonitog načina imenovanja članova školskog odbora*. Pokrajinski ombudsman smatra da dok se u odgovarajućem sudskom postupku pravnosnažnom presudom eventualno ne utvrdi da je izbor školskog odbora bio nezakonit, odluka o njegovom izboru članova školskog odbora je na snazi, a stav Nacionalnog saveta da je odluka nezakonita, nema značaja.

2. Pokrajinski sekretar za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice, povredio je član 60 stav 2 Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009), koji propisuje da „U ustanovi u kojoj se obrazovno-vaspitni rad izvodi i na jeziku nacionalne manjine, kao i u ustanovi u kojoj se u većini odeljenja obrazovno-



vaspitni rad izvodi na jeziku nacionalne manjine ili za koje je, u skladu sa zakonom kojim se uređuju nadležnosti nacionalnih saveta nacionalnih manjina, utvrđeno da su od posebnog značaja za nacionalnu manjinu, organ upravljanja bira direktora uz pribavljeno mišljenje odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine. Takođe je povredio i član 34 stav 1 tačka 10 Zakona o utvrđivanju nadležnosti Autonomne Pokrajine Vojvodine ("Sl. glasnik RS", br. 99/2009) koji propisuje da "AP Vojvodina, preko svojih organa, u oblasti srednjeg obrazovanja i vaspitanja u skladu sa zakonom:

...

10) daje ili odbija saglasnost na odluku o izboru direktora ustanove

.....".

Odlučujući o davanju saglasnosti na odluku Školskog odbora Senćanske gimnazije odbio je davanje saglasnosti na odluku o izboru direktora sa obrazloženjem da je *školski odbor morao da obezbedi prethodnu saglasnost nacionalnog saveta na Odluku o izboru direktora i da tek nakon pribavljene prethodne saglasnosti traži saglasnost od nadležnog pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje*. Članom 60 stav 2 navedenog zakona propisano je da "U ustanovi u kojoj se obrazovno-vaspitni rad izvodi i na jeziku nacionalne manjine, kao i u ustanovi u kojoj se u većini odeljenja obrazovno-vaspitni rad izvodi na jeziku nacionalne manjine ili za koje je, u skladu sa zakonom kojim se uređuju nadležnosti nacionalnih saveta nacionalnih manjina, utvrđeno da su od posebnog značaja za nacionalnu manjinu, organ upravljanja bira direktora uz pribavljeno mišljenje odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine". Pokrajinski sekretar je propustio da konstatuje pravne nedostatke rešenja Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine, te je smatrao da ono nije pribavljeno, iako su se stekli uslovi za konstataciju da je mišljenje pozitivno, a sve u smislu člana 60 stav 3 Zakona o utvrđivanju nadležnosti APV, u kome stoji da „Ukoliko nacionalni savet nacionalne manjine ne dostavi mišljenje u roku od 15 dana od prijema zahteva, smatra se da je mišljenje dato”. Iz navedenog proizlazi da se zbog nedostataka rešenja nacionalnog saveta u vezi sa obavezom davanja saglasnosti trebalo smatrati da ono i nije dostavljeno.

Kako je u skladu sa članom 35 Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu, Ombudsman utvrdio postojanje povrede ljudskih prava, daje se:

## PREPORUKA

- 1. Pokrajinskom sekretarijatu za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice i**
- 2. Nacionalnom savetu mađarske nacionalne manjine:**

**Da se u predstojećem postupku izbora direktora Senćanske gimnazije koji će se voditi na osnovu novog konkursa za izbor direktora koji će biti raspisan u zakonskom roku, a pre isteka perioda imenovanja vršioca dužnosti direktora, postupa u skladu sa odredbama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i**



**vaspitanja, Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina i Zakona o utvrđivanju nadležnosti Autonomne Pokrajine Vojvodine, te da se izjašnjenje o davanju odnosno nedavanju saglasnosti vezuje isključivo za podobnost kandidata, o čemu podjednako treba da vode računa kako Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine, tako i Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice.**

**ZAMENICA  
POKRAJINSKOG OMBUDSMANA**

Eva Vukašinović

Dostaviti:

1. Pokrajinskom sekretarijatu za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice
2. Nacionalnom savetu mađarske nacionalne manjine
3. M. I.
4. Arhivi